

బంసారుబ్బ

అప్పుడు కట్టేంద్రుడు

సాయంత్రం హరింబోతు ఉంది - రాత్రి
 అవుతుందనగా ఆకాశం ముస్తాబవుతోంది.
 వెన్నెల రేఖలు, చుక్కల తళుక్కులు

అంబరాన్ని అపురూప సౌందర్యవతిగా
 తీర్చిదిద్దటానికి ప్రయత్నాలు ప్రారంభం
 చాయి.

నా చూపు ఆకాశంవైపు....
 నా ఆశలు, ఆశయాలు ఆ దృక్కుల
 వెంట, గగన మార్గం వైపు
 నేను నిలుచున్నది ఎం. ఏ. / గ్రీ మీద.
 ఆ డిగ్రీ న నెక్కడికీ తీసుకు వెళ్ళదని
 తెలుసు. అది నావకాదు. పోనీ జీవిత
 నౌకను సడపగలిగిన చుక్కాని అసలే
 కాదు.

అది నిస్సహాయ, నీరవస్థితి.
 నేను ఆశలు పెంచుకోలేదు.
 అలా అని ఆశయాలు తుంచుకోలేదు.
 లకడ కలిగిన జీవితం.
 నిర్భాగ్యులకు కొంత వరకూ సాను
 భూతి చూపగలిగే సామర్థ్యం. ఇవీ కోరు
 కున్న వరాలు.

ఆ సాయంత్రం అలా వినీల గగనం
 పేసి చూస్తూ నుంచునా ను, డాబామీద.
 ఇంతలో పసిడి వాసనలు.
 ఒక బంగారు బొమ్మ అలా నడుస్తూ
 నా వైపు రావటం గమనించాను.
 నా మనస్సు ప్రకాంతిని కోల్పోయింది.
 ఆకాంతికి నిలబడు మైంది.
 ఆ కాంచన శిల్పం నన్ను చూపి నవ్వు
 తోంది.

ఆ నవ్వు నా హృదయంలో శల్పంలా
 గుచ్చు కుంది.

ఆ నవ్వు ఆర్థం నాకు తెలుసు.
 నా అల్పత్వాన్ని, నా లేమిని, నా
 నిస్సహాయ స్థితిని గుర్తు చేసి నవ్వింది.

ఆ హాసం పరిహాసంతో కూడింది.
 "ఏమిటి చూస్తున్నావ్" అంది
 ఆ బొమ్మ.

"ఆకాశాన్ని"
 "ఎందుకు"

"అందంగా ఉంది"
 "నా కంటేనా" గర్వం ఆ శిల్పం

కళ్ళల్లో.
 ఆ కళ్ళల్లోకి చూడ లేక పోయాను.
 అంత వెలుగును చూసే క్షణిక నాకు
 లేదు.

ఆ గర్వం ఇంకోచోట ప్రకాశించదు.
 ఆ బొమ్మకు గర్వం అందాన్నివ్వటం
 నా కాశ్యర్యాన్ని కలిగించింది.
 అప్పటికే వెన్నెల.
 వరచిన పువ్వుల దొంతర్లలా, విరజిమ్ము
 బడిన ఊరంలా.....

ఆ ఊరంమధ్య నిలబడ్డ అమ్మాల్ కన్య
 కాదు ఆ బొమ్మ.

అప్పటికే నా పాటిటి విమకన్య.
 నాలో సముద్రపు అలల్ని సృష్టించింది.
 మండుకున్న అగ్నిని ఓసికొల్పింది.

నాకంటే అందంగా ఏముందిని ధీమాగా
 ప్రశ్నించిన ఆ సుందర శిల్పం మాటలకు
 నేనేమని జవాబు చెప్పను.

అచేతనంగా నుంచున్న నన్ను చూసి
 మరోసారి ఆ బొమ్మ మువ్వల రవళిల్లా
 నవ్వు నవ్వడిని వినిపించింది.

"నువ్వెప్పుడయినా యామిని కృష్ణ
 మూర్తి సృత్యం చూశావా?"
 "లేదు" అన్నాను.

"రవికంకర్ తీతారు వాద్యం
 విన్నావా?"
 "పర్షియన్ ముల్లావా గానం"

ఇవన్నీ రేడియోలో విన్నానని చెబితే
 నవ్వుతుందని మోసం వహించాను.

"పతి, డబ్బు లేక పోవటంవల్ల సొంద
 రానికీ, సాభాగ్యునికీ నోచుకోని నిలాంటి
 వాళ్ళంటే నాకు జూ" అంది.

ఇది నా మీద ఆ సువర్ణ ప్రతిమ చేసిన
 మెరపు డాడి. భరించలేక పోయాను.

జీవితంలో రసాస్వాదన చెయ్యక
 పోవటం రసజ్ఞత లేక కాదు. లేమి.
 లీనా ఉధాసనపు చూపులకు భరించే
 శక్తిలేక జవాబు చెప్పలేదు.

విశ్వరథం లేనివారిని కాస్తకూడా
 గౌరవించరు.

ఇదా లీనా నాకు చెప్పాలనుకున్న
 సార్లం! మనిషిని మనిషిగా నిలపటానికి
 ఇంకేమీ లేదా?

ఇన్నెళ్ళు మద్రాసులో చదువుని డిగ్రీ

తీసుకుని వచ్చిన లీనా ఇలా మాట్లాడడం నాకు ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది.

ఉండటానికి ఓ స్వంత ఇల్లు, చేతిలో ఎం. ఎ. డిగ్రీ ఇది నా పరిస్థితి.

“లోకంలోని సౌందర్యం, సౌఖ్యం నీకు కావాలంటే డబ్బుండాలి. నీన్నే సుందరమైన స్త్రీ వరిస్తుంది? సౌందర్య కృత్యమైన జీవితం ఎలా గడుపుతావు.”

అది వెన్నెల అయినా స్పష్టంగా ఆమె కళ్ళలోకి చూడలేకపోయాను. ఏదో భీతి.

యవ్వనం, విపరీతమైన తన శక్తిని, అందులోను సౌందర్య శక్తిని ప్రదర్శించటానికి లీనాను ఎన్నుకుంది.

దూరాన రైలు వెళుతోంది, తీవ్రమైన శబ్దంచేస్తూ, అలా రైలు వేగంగా వెళుతుంటే నాకు కావలసిన వాళ్ళవరో అందులో ప్రయాణిస్తున్నట్టు ఒక విచిత్రమైన అనుభూతి.

ఈ అనుభూతిలోని ఆంతర్యం ఏమిటో? లీనా కదిలింది.

అపరంజి బొమ్మలోని కదలికలు ఎలా వర్ణించటం, లీనా ప్రముఖ వాణిజ్య వేత్త రామనాథం కూతురు, మా ఇంటికి ఎదురుగా ఉన్న బంగళాలో ఉంటున్నారు. ఆ కుబేరుడి కూతురు లీనా. నా చిన్ననాటి స్నేహితురాలు. అయితే పై చదువులకు మద్రాసు వెళ్ళింది. బి. యే. పట్టా పుచ్చుకుని వచ్చింది. చిన్న తనంలో ఈ సంపద అంతరం ఇద్దరి మధ్య ఉండేది కాదు. మద్రాసులో చదువుకని వచ్చాకా లీనా మనో స్థితి ఇది.

ఐక్యర్యం అగ్ని లాంటిది. తాకటానికి ప్రయత్నిస్తే కొందరి చేతులు కాలిపోతాయి. మరి కొందరికి చల్లగా తగిలి వశమౌతుంది.

లీనా తన చుట్టు నిప్పు తెరల్ని నిర్మించుకుంది.

లీనా వచ్చి వారం రోజులయింది.

ఆ సాయంత్రం డబ్బు విలువను గురించి నాకు ఉపన్యాసం ఇచ్చింది. కానీ లీనా

చెప్పిన సంగతులు ఏ ఆర్థిక శాస్త్రంలోనూ లేవు. వయసు, సంపద లీనా వైఖరినే మార్చివేశాయి.

ఆలోచిస్తూ నిలబడ్డాను.

“వస్తాను” అంటూ డాబా మెట్లుదిగి కిందకు వెళ్ళింది.

లీనా నడుస్తుంటే చూశాను ఆ నడకలో పలుండా ఉంది. మళ్ళీ ఉంది రాజ్యా లేలగల రాణికున్న శక్తి ఉన్నది.

ఇవన్నీ ప్రదర్శించటానికి నన్ను వెతుక్కుందా? తన గొప్పతనం, ఆధిక్యతా భావం చూపించటానికి.

ఈ ప్రవర్తన నన్ను దెబ్బతీసినమాట నిజమే

సంపదను మాత్రమే గౌరవించని వాడిని. ఈ సంగతి లీనా తండ్రి రామనాథం గారికి తెలుసు. సేనంటే అభిమానం ఉన్నవాడు.

ఎన్నోసార్లు ఇద్దరం అనేక విషయాలు చర్చించేవాళ్ళం. వాదించుకునే వాళ్ళం. నేను కోరితే రామనాథంగారు నాకు ఉద్యోగం ఇవ్వగలరు. ఇన్నిరోజులు అతణ్ణి నాతో సమానంగా చూసినవాడిని. అతని దగ్గర ఉద్యోగమా? ఈ ఊహ నాకు ఎందుకు కలిగిందో చెప్పలేను.

లీనా శరీరంలోని ప్రతి అణువు సంపదతో పెరిగింది. డబ్బు కొంత సంస్కారపు గుణాళిపు నిచ్చినమాట నిజమే.

లీనా ఎప్పుడయినా ఆదర్శాలను గురించో మాట్లాడు తుండేమోనని ఎదురు చూశాను. కనీసం ఆ అవధిలో లీనాను నాకంటే ఎన్నోరెట్లు తక్కువగా నిరూపించవచ్చు. ఆ అవకాశం రాలేదు. అన్ని అందాలు, సౌఖ్యాలు డబ్బు మాత్రమే ఇవ్వగలదన్న శ్రమలో లీనా ఉండిపోయింది.

లీనాను జయించాలి. విజ్ఞానానికి ఐక్యర్యం తోడయినా వ్యక్తిత్వం ప్రకాశించాలి.

నాకప్పుడు బంగారాజు జ్ఞానం

ఇప్పుడే గుడ్డు లోంచి
బయటకొచ్చావు
మళ్ళీ లోపలికి దూరి
కూర్చున్నావేమిటి?

దగా, మోసం, స్వార్థంతో
కూడిన ఈ ప్రపంచాన్ని
చూడలేక పోయాను
నాకు గుడ్డులోపలే
ప్రశాంతంగా ఉంది!!

వచ్చేదు. వాడు డబ్బున్నవాడు.
నన్ను డబ్బుగల వాడిని చేస్తానన్నాడు
ఎన్నో సార్లు. నేను నవ్వి ఊరుకున్నాను.
కానీ లీనా ఆ రాత్రి నన్ను జ్వలింప
చేసింది. డబ్బిచ్చే అనుభవాల దొంతరలమీద
నిలబడి లీనాను ధిక్కరించాలన్న ఆకోశం
నాలో ఎందుకు కలిగిందో చెప్పలేను.
ఆ రోజు రాత్రి పది గంటలకు బంగా
రాజు ఇంటికి వెళ్ళాను. రాజు భవనం
లాటి వాడి ఇల్లు నన్ను ఆహ్వానించింది.
ఎన్నో సార్లు ఆ ఇంటికి వెళ్ళాను కానీ ఆ
ఇల్లు కొత్తగా కనిపించింది. ఇంద్రసభలో
శచింద్రుడిలా కోలుపు దీర్చి ఉన్నాడు.
చుట్టూ నలుగురు స్నేహితులు కుర్చీల్లో
కూచుని ఉన్నారు. వాడు సోఫా మీద
ఆసీను డయ్యాడు.
ఎదురుగా టీ పాయ్ మీద రక రకాల
మధ్యాలు-ఆ గదిలోకి అడుగు వెట్టాను.
స్నేహితులందరూ ఆశ్చర్య పడ్డారు.
వాళ్ళంతా డబ్బున్న వాళ్ళే. ఎం. ఎ. లో
సహాధ్యాయులు. నేను రాసిక నోట్సులు
పట్టుకెళ్ళి వదిలి ధర్మ క్లాసులో పాసయ్యారు.
తండ్రుల ఆస్తులకు వారసులయ్యారు. నా

మీద గురుభావం ఉన్న వాళ్ళు.
బంగారాజు రాజయితే, నేను మంత్రిని.
కానీ వాళ్ళ మధు సేవల్లో, మగువ
పేటల్లో పాల్గొనే వాడిని కాదు, అందుకని
బాధపడే వారు. నా ఋణం ఎలా గయినా
తీర్చుకోవాలనే ఉబలాటం ఉన్న వాళ్ళు
“రాజు పురోహితా, రా రమ్మ”.
అన్నాడు రాజు నాటకంలో లాగా,
అది వాళ్ళ ముద్దు గా నాకు ఇచ్చిన
బిరుదు.
“ఈ పురోహితుడెందు కొచ్చాడు మన
విలాస గృహానికి” రాజు ప్రశ్న.
“అవును మన గాన పాన మందిరంలోకి”
అన్నాడు మిగిలిన నలుగురూ.
“ఒలేయ్ బంగారం నేను కూడా
తాగాలి” అన్నాను.
“గురూ” ఆశ్చర్యాన్ని ప్రకటించాడు.
“అవునూ, డబ్బిచ్చే సౌఖ్యాలను నన్ను
కూడా రుచి చూడనీ” అన్నాను
గంభీరంగా.
బంగారాజు ఆనందానికి అవధులు లేవు.
ఓపెన్ అందించాడు.
నెమ్మదిగా పుచ్చుకున్నాను.

“గురూ ఈ ద్రవం ఎక్కడ, ఎప్పుడు తయారయిందో కాని నువ్వు తాగటం వల్ల పవిత్రమైంది. అది ఛాని అదృష్టం” మరోవేగ్ అందించాడు.

కొద్దిగా మత్తు.

“బంగారం, నేను డబ్బు తాగను కదూ” అన్నాను ముద్దుగా.

వాడు సంతోషించాడు. ఆనందించాడు నా మాటలు వేద వాక్యాలగా లోచాయ్.

“చిత్తం” అన్నాడు సేవకుడిలా.

ఒక డబ్బు కలవాడు నాకు సేవకుడు.

“ఒరేయ్ రోజూ ఈ డబ్బు చూపించే సౌఖ్యాలు, చమత్కారాలూ నాక్కావాలి.”

నా కళ్ళల్లోని ఎర్రని జీరల్లో వాడికి శాసనం కనిపించింది.

“నువ్వు రాజ పురోహితుడివి. నీ ఆజ్ఞ కాదనను. అది నా విధి.”

మిగిలిన నలుగురూ అవునన్నారు.

నన్ను కావలించు కున్నారు.

“గురూ ఇన్ని రోజులూ నేను పాపాలు చేస్తున్నానని తెగ భయపడి పోయాను. ఈవని నువ్వు కూడా చేస్తున్నావంటే శవ్ప కుండా ఇది పవిత్ర మయినదే.”

బంగార్రాజు కావలించను బలవంతాన వదిలించు కున్నాను.

బయటికి వచ్చాం.

కారులో కూచున్నాం.

బంగార్రాజు కారు నడుపుతున్నాడు? వాటి మత్తుకాస్త దిగింది.

గురూ కల్యాణి దగ్గిరి కా” ప్నడు వసంత్.

“కాదు రీటా”

“ఖరీదెక్కువ”

నా “మన వాడు రాజు పురోహితుడు. గుర్తించుకో”

“అవును మొదటి సారి డబ్బు ఎలాంటి ఆడదాన్ని కొంటుందో, అంటే రీటానే కావాలి” అన్నాడు వసంత్. గుజరాతీ వాడు. వ్యాపారి.

ఇవన్నీ వింటూ కూచున్నాను.

లీనా నన్నవ మానిస్తుందా?

డబ్బు ఇచ్చే సౌఖ్యంతో నా శరీరాన్ని ప్రకాశింప చేసు కుంటాను.

చక్కటి రోడ్డు మీద వెళుతోంది. కారు. దీపాల తోరణాలు. నగరం అంద మయిన ఆడదానిలా ఉంది. డబ్బును, డబ్బున్న వాళ్ళను శాసించే అధికారం ఆ రాత్రి సంపాదించాను.

నా సౌఖ్య యత్రలో ఇదొక వజ్రీ.

“ఒరేయ్ ఒంగారూ రేపట్నం చే నేను డబ్బు కలవాడిని కావాలి”

“నువ్వే వద్దన్నావ్. డబ్బున్న వాళ్ళను చీదరించుకున్నావ్. ఒరేయ్ గురూ నేను తలచు కుంటే సిన్ను లజ్జాధి కారిని చెయ్య గలనురా. ఇది నా ప్రోజ్జు”

మిగిలిన నలుగురూ “నీ ప్రతిజ్ఞకు మా సాయం” అన్నారు.

ఓ భవంతి ముందు కారు ఆగింది.

“హలో బంగారం” అంటూ ఓ యువకుడు వచ్చాడు.

అందరం హాల్లోకి వెళ్లాలి.

“రీటా ఉందా”

“ఎందు కుండదూ. నువ్వు కబురం పావ్ గా”

“ఈ రోజు రీటా మొగుడు ‘మా గురుడు.’”

అతను వంగి నలాం చేశాడు.

హాల్లో కూచున్నాం, మెత్తని సోఫాల మీద.

మెట్లు దిగుతూ వచ్చింది రీటా.

అటు చూశాను,

డబ్బును శాసించగల మరో మనిషి.

మధ్య ఆశియా నుండి వచ్చిన ఉమర్ ఖయ్యాం సఖలా ఉంది.

ఆమె అందాన్ని వర్ణించటం అసాధ్యం.

“ఈ రాత్రికి నీ మిత్రుడు” నన్ను చూపించాడు రాజు.

ఆమె కళ్ళగర వేసింది.

బంగార్రాజూ, మిత్రులూ వెళ్ళి

పోయారు. వెళుతూ రాజు నా చేతికి ఒక చైర్ వున్నకం అందించాడు.

"ఇది నీదే" అన్నాడు.

రేపటి నుంచి వాడి వ్యాపారంలో భాగస్వామిని.

నేను రీటా వెనుక, మెల్లెక్కి పైకి వెళ్లాను.

ఆ రాత్రి డబ్బిస్సు మరో సౌఖ్యం నా తనువులు పరవశింప చేసింది.

పొద్దున్నే ఇల్లు చేరాను.

నా మదిలో లీనా మెదుల్తూనే ఉంది.

దాల్లో డబ్బు లేనివాళ్లు కనిపించారు.

లీనా దృష్టితో వాళ్ళను చూశాను.

"రాత్రి ఎక్కడకు వెళ్ళావ్" అంది

అమ్మ

"బంగారాజు దగ్గరకు" అని జవాబిచ్చి ఆమె వైపు చూశాను. ఆమె కళ్ళల్లో విషాదం.

"రాత్రి ప్రమాదం జరిగింది. లీనా అగరోత్తు లంటిస్తుంటే చీర అంటు కుంది. మొహం సగ భాగం, చేతులూ కాలాయ్. ఇంట్లో ఉంది. పెద్ద డాక్టర్లు ఇంటికే వచ్చి చూశారు" అంది.

నా జవనత్వాలు ఉడిగినట్లు అను భూతిని చెందాను.

లీనా ఇంటికి వరుగెత్తాను,

హాల్లో రామ నాధం గారు కూచుని ఉన్నారు.

"బాబూ లక్ష్మీ పతీ" అన్నాడు.

"లీనా" అన్నాను. నా కంఠ స్వరంలో వణుకు, మేడ మీద గది వైపు చేయి చూపించాడు.

మెట్ల మీదుగా పరుగెత్తి లీనా గది చేరాను.

తెల్లటి స్వచ్ఛ మయిన పడక మీద లీనా పడకుని ఉంది తలక, చేతులకు ల్లటి జి బట్ట చుట్టారు.

"లీనా" దగ్గరం వెళ్ళాను

కళ్ళెత్తి చూసింది.

చిత్రంగా నవ్వింది.

జ్యోతి

కా రణం

భిక్షువు

కడుపులోని

ఆకలి చాళి

ప్రేవులను

పిండుతున్నారు;

అందుకే

కన్నుల్లోంచి

నీళ్లు

కందాళై రామనాచార్య

"పతీ, నిన్న సాయంత్రం"

"లీనా రాత్రి నేను ఇంట్లో లేను."

"ఎక్కడికెళ్ళావ్"

"డబ్బు ఇచ్చేసౌఖ్యాన్నందుకోవటానికి"

లీనా విషాదంగా నవ్వింది.

"ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టినా నా తొలి రూపం రాదని డాక్టర్లు చెప్పారు. ఏ డబ్బు నయితే అంతగా గౌరవించానో అది నన్ను మోసగిస్తోంది."

"లీనా—డబ్బు మనుష్యులైప్పుడూ మోసగిస్తూనే ఉంటుంది" అన్నాను. నేను మోసపోయి ఓడిపోయిన గత రాత్రిని తలచుకుంటూ.

డబ్బు ఇచ్చేది మత్తు, మదం.

"ఇప్పుడు నన్నూ, నా ఐశ్వర్యాన్ని మనుష్యులు అసహ్యించుకుంటారు కదూ", అందిదీనంగా.

"లీనా" ఆమె చేతుల్ని నా చేతుల్లోకి తీసుకున్నాను.

"నువ్వెలా అయ్యావని, నిన్ను తాకే ధైర్యం తెచ్చుకున్నానని అనుకుంటున్నావా" అన్నాను.

"పతీ" ఆమె మొహాన్ని నా చేతుల్లో దాచుకుంది. ఆ పిలుపులో నాకు ఎన్నో అర్థాలు గోచరించాయ్.